

Sygn. akt	VIII GC 277/17
-----------	----------------

	WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ		
		Dnia	28 września 2018 r.
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy w składzie:			
Przewodniczący:	SSO Artur Fornal		
Protokolant:	Daria Błaszowska		
po rozpoznaniu w dniu	14 września 2018 r.	w Bydgoszczy	
na rozprawie			
sprawy z powództwa:	(...) w B.		
przeciwko:	(...) w W. (N.)		
o zapłatę			
I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 108 907,04 EUR (sto osiem tysięcy dziewięćset siedem euro 04/100) wraz z odsetkami ustawowymi, a od dnia 1 stycznia 2016 r. odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od kwot :			

a) 56 328,43 EUR od dnia 7 listopada 2015 r. do dni zapłaty,

b) 50 768,48 EUR od dnia 8 listopada 2015 r. do dni zapłaty,

c) 1 810,13 EUR od dnia 8 listopada 2015 r. do dni zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 34 246 zł (trzydzieści cztery tysiące dwieście czterdzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Oddział Finansowy Sądu Okręgowego w Bydgoszczy kwotę 2 632,20 zł (dwa tysiące sześćset trzydzieści dwa złote dwadzieścia groszy) tytułem poniesionych tymczasowo wydatków;

IV. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 54 453,52 EUR (pięćdziesiąt cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt trzy euro 52/100).

Sygn. akt VIII GC 277/17

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w B. w pozwie skierowanym przeciwko (...) z siedzibą w W. (N.) domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 108.907,04 euro wraz z odsetkami ustawowymi od kwot :

- 56.328,43 euro od dnia 7 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.,

- 50.768,48 euro od dnia 8 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.,

- 1.810,13 euro od dnia 8 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.,

dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od ww. kwot od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając powództwo powód podał, że zawarł z pozwanym umowę sprzedaży folii do produkcji worków o wartości dochodzonej pozwem. Pozwana zakwestionowała jakość dostarczonego towaru zgłaszając reklamację (której powód nie uznał), a następnie składając oświadczenie o obniżeniu ceny do kwoty stanowiącej 50 % jej pierwotnej wartości. Powołując się na to oświadczenie pozwany wystąpił przeciwko powodowi z powództwem o obniżenie ceny do powyższej wartości, które to powództwo zostało oddalone w całości prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie VIII GC 107/16. Powód podkreślił, że ani w powyższym procesie, ani też poza nim pozwany nie udowodnił braków jakościowych sprzedanego towaru, nie uregulował również ceny należnej powodowi z tytułu ww. sprzedaży.

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał powództwo do połowy wysokości kwoty wskazanej jako wartość przedmiotu sporu – 234.286,50 zł (tj. w zakresie kwoty 54.453,52 euro), domagał się oddalenia powództwa w pozostałym zakresie oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany przyznał, że zawarł z powodem umowę sprzedaży, a także, że okoliczności sprawy są tożsame z tymi, które wskazane były przez niego w pozwie skierowanym do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie VIII GC 107/16. Pozwany zakwestionował natomiast zasadność zapłaty dochodzonej w pozwie kwoty, gdyż wartość dostarczonego towaru nie odpowiadała jego jakości. Podkreślił, że po dostawie zamówionego towaru okazało się, że uzyskany przy użyciu zakupionej folii produkt różnił się znacząco od tego, który powstał z produkcji worków z dostarczonej wcześniej próbnej wersji folii. Miało to narazić pozwanego na utratę zaufania i straty, a wobec trudności w znalezieniu nabywcy pozwany zmuszony został do obniżenia ceny produktu. Pozwany zgłosił ten fakt do powoda wraz z żądaniem obniżenia ceny o 50 %, a znacząca różnica (gdy chodzi o przejrzystość folii) pomiędzy wersją próbną a dostarczoną w wykonaniu zamówienia została potwierdzona ekspertyzą wykonaną na zlecenie kontrahenta pozwanego. Pozwany zauważył także, że w ww. sprawie VIII GC 107/16 Sąd pominął istotną część wniosków dowodowych, oddalając powództwo głównie z przyczyn formalnych, nie rozstrzygając jej istoty.

W piśmie przygotowawczym z dnia 3 sierpnia 2018 r. powód – ustosunkowując się do stanowiska pozwanego – oświadczył, iż strony przy zawieraniu ustnej umowy o dostawę przedmiotowej folii nie określiły granicznych elementów jej przejrzystości, również w zamówieniu parametry takie nie zostały określone. Ponadto pomimo deklarowanych przez pozwanego wad dostarczonej folii nie wystąpił on do powoda z żądaniem dostarczenia w zamian za towar rzekomo wadliwy, towaru wolnego od wad, mając świadomość, że powód jest w stanie zadośćuczynić takiemu wezwaniu bez zbędnej zwłoki.

W toku rozprawy pozwany wskazał, że chociaż rozstrzygnięcie zapadłe w poprzednim procesie pomiędzy stronami (sygn. akt VIII GC 107/16 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy) jest prawomocne, to jednak w obecnym procesie, powołując się na argumentację dotyczącą wadliwości towaru, przedmiotem oceny powinna być jego rzeczywista wartość.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie produkcji tworzyw sztucznych.

Pozwany jest spółką prawa niemieckiego prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie produkcji i dystrybucji maszyn.

okoliczności bezsporne; a ponadto: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców - k. 5-9 v., wydruk z rejestru handlowego pozwanego wraz z tłumaczeniem - k. 48-50, 64-68.

W dniu 26 sierpnia 2015 r. pozwany zamówił u powoda folię do produkcji worków gr 65 m μ (15/50) w ilości 24 000 kg i folię do produkcji worków gr 85 m μ (20/65) w ilości 24 000 kg – w każdym przypadku za cenę 2,35 euro za kilogram. W powyższym zamówieniu termin dostawy określono na 36 tydzień, płatność zaś na 60 dni.

dowód : zamówienie nr(...) - k. 13-14.

Z tego tytułu powód wystawił pozwanemu następujące faktury VAT : (...) w dniu 7 września 2015 r. na kwotę 56.328,43 euro (z terminem płatności określonym na dzień 6 listopada 2015 r.); (...) w dniu 8 września 2015 r. na kwotę 50.768,48 euro (z terminem płatności określonym na dzień 7 listopada 2015 r.); (...) w dniu 8 września 2015 r. na kwotę 1.810,13 euro (z terminem płatności określonym na dzień 8 listopada 2015 r.).

dowód : faktury VAT wraz ze specyfikacją sprzedaży – k. 15-25.

Powód dostarczył pozwanemu ww. folię w terminie i w zamówionej ilości.

Wcześniej powód dostarczył próbną partię folii do kontrahenta pozwanego ((...) w M.), która została zaaprobowana przez tego kontrahenta, jak również spełniała oczekiwania pozwanego.

okoliczności bezsporne; a ponadto uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie VIII GC 107/16 – k. 160 v. ww. akt

Pismem z dnia 16 września 2015 r. pozwany zwrócił się do powoda z reklamacją dotyczącą ww. folii wskazując, że otrzymany materiał nie został zaakceptowany przez klienta (...) i znacznie odbiega od uzgodnionego. Wskazał przy tym m.in. na niedostateczną przejrzystość produktu (odpowiadającą w przybliżeniu 30-40 % otrzymanej wcześniej próbki), bardzo dużą skłonność do zwijania się i brak możliwości zgrzania folii z tego samego rulonu.

W piśmie zawierającym powyższą reklamację pozwany podnosił, że zwykle straty materiału przy produkcji wynoszą 1,5 %, a w przypadku folii otrzymanej od powoda straty pozwanego wynoszą 5 %. W związku z tak dużymi stratami, złą jakością, dodatkowym czasem potrzebnym do produkcji worków, a także koniecznością przewijania i brakiem akceptacji jakości przez ww. klienta pozwany zaoferował powodowi kwotę 2,05 euro za kilogram, wyjaśniając, że jest w stanie sprzedać produkt jako produkt drugiego wyrobu za cenę maksymalną wynoszącą 2,15 euro za kilogram. Pozwany zastrzegł, że w przypadku gdy jego propozycja nie zostanie przyjęta przez powoda, szczegółowo obliczy swoje koszty i przekaze jednoznaczne stanowisko o ile pomniejszy wartość faktury wystawionej przez powoda. Wskazał, że rzeczywiste koszty mogą znacznie przewyższać zaoferowaną cenę.

dowód : pismo z reklamacją z dnia 16.09.2015 [omyłkowo oznaczone datą 16.09.2016] – k. 26-29.

W odpowiedzi na powyższą reklamację powód wyjaśnił – w mailu z dnia 22 listopada 2015 r. – że sprzedana pozwanemu folia cechowała się transparentnością nie gorszą od tej jaką odznaczała się przekazana pozwanemu próbną partia folii, załączając wyniki testów przedmiotowej folii.

dowód : mail z dnia 22.11.2015 r. z załącznikiem – k. 30-35

W porozumieniu z pozwanym (...) zleciła C. wykonanie ekspertyzy w zakresie dostarczonej przez pozwanego folii.

okoliczności bezsporne; a ponadto uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie VIII GC 107/16 – k. 161 ww. akt, sprawozdanie z badań Nr (...) z dnia 3.12.2015 r. - k. 38-40.

Pismem z dnia 23 marca 2016 r. adw. P. Ź., powołując się na pełnomocnictwo jakie miało mu być udzielone przez pozwanego, złożył powodowi „oświadczenie o obniżeniu ceny” z kwoty 119.887,92 euro (510.195,03 zł według kursu

NBP z dnia 24 września 2015 r.) do ceny stanowiącej 50 % pierwotnej wartości wyrażonej w walucie polskiej, tj. 255.097,51 zł - wskazując na ujawnienie istotnych wad dostarczonego produktu.

dowód: pismo z dnia 23.03.2016 r. wraz z odpisem pełnomocnictwa - k. 36-37 akt.

W zakończonym prawomocnym wyrokiem oddalającym powództwo z dnia 3 marca 2017 r. sprawie o sygn. akt VIII GC 107/17 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, pozwany wystąpił przeciwko powodowi o obniżenie ceny wynikającej z zawartej pomiędzy stronami umowy sprzedaży produktów w postaci folii do produkcji worków opisanych w zamówieniu numer (...) z ceny 119.887,92 euro (510.195,03 zł według kursu NBP z dnia 24 września 2015 r.) do ceny stanowiącej 50 % pierwotnej wartości wyrażonej w walucie polskiej, tj. 255.097,51 zł.

Po sprecyzowaniu żądania w tej sprawie – co nastąpiło w piśmie procesowym z dnia 15 grudnia 2016 r. – powód domagał się ustalenia obniżenia ceny do kwoty 255.097,51 zł.

Z uzasadnienia powyższego wyroku wynikało, że Sąd Okręgowy w Bydgoszczy uznał w tej sprawie, iż do stosunku stron – stanowiącego umowę sprzedaży towarów – zastosowanie znajduje prawo polskie. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 1 tit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. (L 177/6) w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym 1) umowa tego rodzaju podlega prawu państwa, w którym sprzedawca ma miejsce zwykłego pobytu (siedzibę), w zakresie w jakim nie dokonano wyboru prawa właściwego dla umowy. Sąd ten ocenił jako bezsporne, że sprzedawcą był powód (będący pozwanym w ww. procesie), który ma siedzibę w Polsce (siedziba w rozumieniu art. 19 ust. 1 powołanego Rozporządzenia PE), a strony nie dokonały wyboru innego prawa.

W konsekwencji Sąd przesądził w powyższej sprawie, że pozwany (będący w tym procesie powodem) zgłaszając żądanie z tytułu wad sprzedanej rzeczy winien stosować przepisy prawa polskiego.

Sąd ten w uzasadnieniu powyższego wyroku zauważył dalej, że żądanie dochodzone przedmiotowym pozwem oparte zostało na przepisach regulujących odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne i prawne rzeczy, tj. art. 556 k.c. w zw. z art. 560 § 1 k.c., pozwany (powód w ww. sprawie) domagał się bowiem obniżenia ceny sprzedaży zakupionej od powoda (pозwanego w ww. sprawie) folii do produkcji worków, dostarczonej w wykonaniu zlecenia nr (...), w związku z wadami sprzedanej folii, mającymi polegać na małej przejrzystości i zamgleniu - z powołaniem się na ekspertyzę sporządzoną na zlecenie firmy (...) przez C.

Sąd Okręgowy wywiódł ponadto, że zgodnie z treścią art. 556 k.c., sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną (rękojmia). W myśl art. 560 § 1 k.c. jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.

Sąd ten podkreślił, że nie mogło zostać uwzględnione żądanie sformułowane pierwotnie jako „obniżenie ceny” (domaganie się wydania kształtującego orzeczenia sądowego), nie odpowiadało ono bowiem charakterowi prawnemu uprawnienia z rękojmi, będącego roszczeniem materialnoprawnym. Gdyby bowiem kupujący (...) złożył skutecznie oświadczenie o obniżeniu ceny mógł on domagać się w przedmiotowym procesie, w przypadku braku wyrażenia zgody na obniżenie ceny przez sprzedawcę, zastąpienia tego oświadczenia orzeczeniem sądu wydanym na podstawie art. 64 k.c. w zw. z art. 1047 k.p.c. Mógłby on też – ewentualnie – domagać się ustalenia, iż na skutek złożonego skutecznie oświadczenia cena została stosownie obniżona (art. 189 k.p.c.).

Oceniając następnie tak sprecyzowane żądanie pozwu – co nastąpiło na wezwanie Sądu – w uzasadnieniu ww. wyroku podkreślono, iż pozwany (powód w tej sprawie) nie złożył skutecznego oświadczenia o obniżeniu ceny z uwagi na wady sprzedanej folii. Pozwany (powód w ww. sprawie), w ocenie tego Sądu nie udowodnił, że przysługiwały mu roszczenia z tytułu rękojmi, nie podał także okoliczności faktycznych, które miałyby uzasadniać tak sprecyzowane roszczenie.

Orzekający w tej sprawie Sąd Okręgowy ocenił, że przedstawione „oświadczenie o obniżeniu ceny” z dnia 23 marca 2016 r. nie mogło odnieść skutków prawnych, gdyż składający je pełnomocnik pozwanego (powoda w ww. procesie) nie legitymował się pełnomocnictwem obejmującym umocowanie do składania oświadczeń materialnoprawnych, a więc także do złożenia w imieniu tej strony oświadczenia o obniżeniu ceny. Zdaniem tego Sądu z uwagi na to, że tego rodzaju oświadczenie stanowi czynność jednostronną i to przekraczającą zwykły zarząd, do jego złożenia konieczne było umocowanie materialnoprawne szczególne (pełnomocnik dysponował w tym przypadku jedynie pełnomocnictwem o charakterze ogólnym). Natomiast w złożonej reklamacji kupujący nie formułował roszczeń związanych z rękojmią, na które powołuje się w pozwie (obniżenie ceny), wskazywał tam bowiem jedynie, że w wyniku wad dostarczonego produktu został narażony na straty (w związku z poniesieniem nieoczekiwanych kosztów zawiązanych z zaoferowaniem upustu jednemu z kluczowych klientów).

Sąd orzekający w powyższym procesie zauważył w związku z tym w uzasadnieniu ww. wyroku, że mogłoby to uzasadniać ewentualnie roszczenie o odszkodowanie, tymczasem żądanie sformułowane w pozwie i piśmie z dnia 15 grudnia 2016 r. oraz podana podstawa prawna wskazuje, że jego przedmiotem były roszczenia z rękojmi, a nie z tytułu odszkodowania. Nie udowodniono natomiast, że odpowiednie żądanie z tytułu rękojmi zostało zgłoszone przed procesem i umożliwiono wymianę sprzedanej rzeczy na rzecz wolną od wad.

Wyrok w powyższej sprawie uprawomocnił się z dniem 21 kwietnia 2017 r.

okoliczności znane Sądowi z urzędu : wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 3.03.2017 r. w sprawie o sygn. akt VIII GC 107/16 wraz z uzasadnieniem i stwierdzeniem prawomocności – k. 155, 160-163 i 167 akt ww. sprawy.

Pozwany do chwili obecnej nie uścił powodowi ceny sprzedaży spornej folii wynikającej z ww. faktur VAT.

okoliczność bezsporna.

Sąd zważył, co następuje :

Powyższy stan faktyczny ustalony został w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana w toku procesu i nie budziła również wątpliwości Sądu. Podstawę ustaleń stanowiły ponadto dokumenty znajdujące się w aktach sprawy VIII GC 107/16 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w postaci wydanego w tej sprawie prawomocnego wyroku tego Sądu z dnia 3 marca 2017 r. wraz z uzasadnieniem.

Wyjaśnić trzeba, że w niniejszej sprawie Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe jedynie w takim zakresie w jakim nie zachodziła konieczność przyjęcia ustaleń faktycznych poczynionych w ww. sprawie VIII GC 107/16, które należało uznać za wiążące także i w obecnie prowadzonym postępowaniu. Mając na uwadze regulację zawartą w art. 217 § 3 i art. 227 k.p.c. Sąd oddalił w związku z tym pozostałe wnioski dowodowe (tj. o przesłuchanie świadków : T. S. i T. Ł. oraz o powołanie biegłego; zob. k. 58-59 i 167 akt) – miały one bowiem na celu ustalenie okoliczności związanych ze zgłoszeniem wad towaru będącego przedmiotem sprzedaży, mających uzasadniać odpowiedzialność powoda z tytułu rękojmi, która była już przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie VIII GC 107/16 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, wiążącego w niniejszej sprawie (art. 365 § 1 k.p.c.). Treść powyższego rozstrzygnięcia oraz jego motywy – istotne dla ustalenia zakresu tego wiązania – znane są Sądowi orzekającemu w niniejszej sprawie z urzędu, na co uwagę zwrócono stronom na rozprawie, stosownie do wymogu art. 228 § 2 k.p.c. (zob. k. 166 v. akt).

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej. Związanie treścią prawomocnego orzeczenia oznacza nakaz przyjmowania przez te podmioty, że w objętej orzeczeniem sytuacji faktycznej stan prawny przedstawia się tak, jak to wynika z sentencji wiążącego orzeczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2011 r., IV CSK 563/10, LEX 864020).

Skutek materialno-prawny prawomocnego orzeczenia oznacza, że prawomocne orzeczenie odpowiada rzeczywistemu stanowi prawnemu, potwierdza go i czyni go niewątpliwym. Jeśli zatem dane zagadnienie prawne zostało

prawomocnie rozstrzygnięte w pierwszym procesie, stanowi kwestię wstępną (prejudycjalną) w innym procesie, w którym dochodzone jest inne żądanie. Związanie prawomocnym wyrokiem oznacza, że sąd obowiązany jest uznać, iż kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym wcześniejszym wyroku i w późniejszym procesie kwestia ta nie może być już ponownie badana (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2003 r., I CKN 263/01, M. Prawn. 2015, nr 2, s. 85). Nie jest w świetle powyższego dopuszczalne odmienne ustalenie zaistnienia, przebiegu i oceny istotnych dla danego stosunku prawnego zdarzeń faktycznych w kolejnym postępowaniu, chociażby przedmiot tych spraw się różnił (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2011 r., I PK 225/10, LEX nr 896456).

W uzasadnieniu wyroku z dnia 20 maja 2014 r., I PK 295/13 (LEX nr 1483572) Sąd Najwyższy wyjaśnił ponadto, że związanie prawomocnym wyrokiem oznacza, iż sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym wcześniejszym wyroku, nawet jeżeli argumentacja prawna, na której opiera się to rozstrzygnięcie jest nietrafna. W późniejszej sprawie kwestia ta nie może być już w ogóle badana. Związanie orzeczeniem oznacza niedopuszczalność nie tylko dokonywania ustaleń sprzecznych z nim, ale nawet przeprowadzania postępowania dowodowego w tym zakresie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2008 r., IV CSK 441/07, LEX nr 376385).

Prawomocne orzeczenie sądu opiera swoje znaczenie na prawach podmiotowych, o które proces się toczył, a udzielając ochrony prawnej (bądź też odmawiając jej udzielenia) realizuje również samo prawo do wymiaru sprawiedliwości, mające swoje konstytucyjne źródła (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Dopuszczenie do możliwości rozbieżnego oceniania zasadności tego samego roszczenia, w tych samych okolicznościach, w różnych orzeczeniach byłoby zaprzeczeniem społecznie oczekiwanych reguł ochrony prawnej i naruszeniem zasady zaufania do wymiaru sprawiedliwości. Moc wiążąca ma gwarantować poszanowanie prawomocnego orzeczenia sądu, regulującego stosunek prawny będący przedmiotem rozstrzygnięcia. Prawomocny wyrok, z punktu widzenia jego prejudycjalnego znaczenia także w innej sprawie, swą mocą powoduje, że nie tylko nie może być zmieniony lub uchylony, ale że nie jest możliwe odmienne ocenianie i uregulowanie tego samego stosunku prawnego, w tych samych okolicznościach faktycznych i prawnych, między tymi samymi stronami (por. też wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., IV CSK 89/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 15; z dnia 6 marca 2014 r., V CSK 203/13, OSNC 2015, nr 2, poz. 23; a także z dnia 4 listopada 2016 r., I CSK 736/15, LEX nr 2156645).

Z prawomocnością orzeczenia sądowego ściśle związana jest powaga rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.). Zgodnie z powyższym przepisem wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Natomiast moc wiążąca orzeczenia (art. 365 § 1 k.p.c.) rozważana jest jedynie wtedy, gdy rozpoznawana jest inna sprawa niż ta, w której wydano poprzednie orzeczenie oraz gdy kwestia rozstrzygnięta innym wyrokiem stanowi zagadnienie wstępne. Wynikający z mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia walor prawny zawartego w jego treści rozstrzygnięcia (osądzenia) występuje w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny. W takiej nowej sprawie skutek pozytywny (materialny) rzeczy osądzonej przejawia się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2018 r., I PK 121/17, LEX nr 2508169).

Należy przy tym zaznaczyć, że z powagi rzeczy osądzonej korzysta jedynie sentencja wyroku, natomiast jego motywy (zawarte w uzasadnieniu) tylko w takich granicach w jakich stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu, a przede wszystkim indywidualizacji sentencji wyroku jako rozstrzygnięcia o przedmiocie sporu i w jakim określają one istotę danego stosunku prawnego (tak np. Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 15 marca 2002 r., II CKN 1415/00, LEX nr 53284 oraz z dnia 29 marca 2006 r., II PK 163/05, OSNP 2007, nr 5-6, poz. 71). Znaczenie takie mogą mieć więc tylko te elementy uzasadnienia, które dotyczą rozstrzygnięcia co do istoty

sprawy, w których sąd wypowiada się w sposób stanowczy, autorytarny o żądaniu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2004 r., V CK 528/03, LEX nr 188496 oraz z dnia 21 września 2005 r., V CK 139/05, LEX nr 186929, a także uzasadnienie uchwały tego Sądu z dnia 12 lipca 2018 r., III CZP 3/18, www.sn.pl).

W ocenie Sądu taka właśnie sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie. Wprawdzie wyrok Sądu Okręgowego z dnia 3 marca 2017 r. zapadły w sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć w odmiennych rolach procesowych (zob. k. 155 akt VIII GC 107/16) nie zawiera – jak wymaga tego przepis art. 325 k.p.c. – oznaczenia przedmiotu sprawy (zob. k. 155 akt VIII GC 107/16), to jednak na podstawie uzasadnienia tego wyroku w sposób jednoznaczny można stwierdzić, że przedmiotem oceny Sądu w tym procesie było ostatecznie żądanie ustalenia – w ramach łączącego strony stosunku sprzedaży (na podstawie zamówienia nr (...) z dnia 26 sierpnia 2015 r.) – obniżenia ceny do kwoty stanowiącej 50 % jej pierwotnej wartości, tj. 255.097,51 zł. Podstawę takiego żądania stanowiło – co również wynika z uzasadnienia tego wyroku – pismo z dnia 23 marca 2016 r. oznaczone jako „oświadczenie o obniżeniu ceny”, które miało być złożone w wyniku ujawnienia istotnych wad dostarczonego produktu, a co miała potwierdzić przedstawiona ekspertyza prywatna (zob. k. 160-160 v., 161 i 162 v. akt VIII GC 107/16).

Żądanie to Sąd orzekający w powyższej sprawie ocenił jako bezzasadne. Z jednej strony przyjął bowiem, że oświadczenie o obniżeniu ceny (art. 560 § 1 k.p.c.) nie zostało skutecznie złożone przez pozwanego (powoda w ww. sprawie) z uwagi na brak należytego umocowania pełnomocnika, z drugiej zaś ocenił, że ww. kupujący nie wystąpił do sprzedającego z zarzutami z rękojmi za wady rzeczy (wady folii) i z roszczeniem o obniżenie ceny, a w toku procesu nie udowodnił, aby przysługiwały mu roszczenia z tytułu rękojmi (k. 162 v. i 163 akt VIII GC 107/16). W konsekwencji Sąd ten ocenił treść stosunku prawnego łączącego strony i na tej podstawie oddalił powództwo o ustalenie (art. 189 k.p.c.), a nie z tej przyczyny, że uprawniony mógł poszukiwać ochrony prawnej na innej drodze (tak np. Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 6 czerwca 1997 r., II CKN 201/97, Monitor Prawniczy 1998, nr 2, poz. 3 oraz z dnia 22 listopada 2002 r., IV CKN 1519/00, LEX nr 78333).

Sąd orzekający w niniejszej sprawie pozostawał zatem związany wymienionym prawomocnym orzeczeniem zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów art. 365 § 1 i art. 366 k.p.c., a w związku z tym nie mógł on ponownie rozważać kwestii związanych z obniżeniem przedmiotowej ceny, które były już przedmiotem tego rozstrzygnięcia, a na które powołuje się pozwany także i w niniejszej sprawie. W rozpoznawanej sprawie – w niezmienionych okolicznościach faktycznych, co przyznał pozwany w odpowiedzi na pozew (zob. k. 60 akt niniejszej sprawy) – nie można już dokonywać odmiennej oceny prawnej omówionych wcześniej zagadnień, niż zawarta w prejudykacie, jakim jest wymieniony wyżej wyrok.

Ustalając zakres tego związania trzeba przyjąć, iż jest nim objęta także ocena prawna, zgodnie z którą do stosunku stron – stanowiącego umowę sprzedaży towarów – zastosowanie znajduje prawo polskie, stosownie do art. 4 ust. 1 tit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. (L 177/6) w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym 1; zob. uzasadnienie wyroku w sprawie VIII GC 107/16 – k. 162 akt). Konsekwencją tego musi być zaś przyjęcie, że skoro umowa sprzedaży (której dotyczyło zamówienie złożone w dniu 26 sierpnia 2015 r.) została pomiędzy stronami zawarta po dniu 25 grudnia 2014 r., to znajdują do niej zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego w brzmieniu po zmianach wynikających z ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta; Dz.U. z 2014 r. poz. 827 ze zm.; por. art. 44 w zw. z art. 51 ww. ustawy a contrario).

Ustawa powyższa wprowadziła zasadnicze zmiany w zakresie instytucji rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, ustawodawca zrezygnował m.in. z wykraczającej poza terminy rękojmi możliwości podniesienia zarzutu z tytułu rękojmi, jeżeli przed ich upływem kupujący zawiadomił sprzedawcę o wadzie (art. 568 § 3 k.c. w pierwotnym brzmieniu; por. R. Trzaskowski [w] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom IV. Zobowiązania. Część szczegółowa pod red. J. Gudowskiego, WKP 2017, teza 1 do art. 568). Należy więc przyjąć, że utraciły aktualność wyrażone w orzecznictwie poglądy dotyczące charakteru powyższego zarzutu, jako środka służącego wyłącznie i bezpośrednio do obrony przed roszczeniem sprzedawcy o zapłatę ceny, który – w razie wykazania jego zasadności – zwalniał pozwanego od zadośćuczynienia prawu powoda w postaci zapłaty ceny za wadliwy towar (por. wyroki : Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 lutego 2016 r., I ACa 868/15, LEX nr 2052660, Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 marca

2009 r., V ACa 484/08, Biul. SAKa 2009, nr 2, poz. 19; a ponadto uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2004 r., I CK 42/03, LEX nr 172790 oraz wyroki tego Sądu z dnia 15 kwietnia 2003 r., V CKN 100/01, LEX nr 80254 i z dnia 5 stycznia 2005 r., II CK 330/04, OSNC 2005, nr 12, poz. 215). Z tej przyczyny nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia – zacytowany jedynie przez Sąd w uzasadnieniu ww. wyroku (zob. k. 162 akt VIII GC 107/16) – wyrażony w orzecznictwie pogląd co do tego, że jedną z form realizacji roszczenia o obniżenie ceny może być podniesienie „stosownego zarzutu” w procesie o zapłatę.

Niewątpliwie w aktualnym stanie prawnym skuteczne podniesienie zarzutu z powołaniem się na przepisy o rękojmi musiałyby być połączone z wykazaniem przez uprawnionego, iż złożył on stosowne oświadczenie o obniżeniu ceny (art. 560 § 1 k.c.) z zachowaniem warunków art. 568 § 2 i 3 k.c. tj. przed upływem roku, licząc od dnia stwierdzenia wady.

W konsekwencji więc dla oceny takiego oświadczenia, na które powołał się powód także w niniejszej sprawie (zob. k. 36 i 60 akt niniejszej sprawy), wystarczającym jest sięgnięcie do motywów prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w sprawie VIII GC 107/16 (k. 161 i 162 v. akt ww. sprawy), aby jednoznacznie uznać, że występuje tu **bezwzględne związanie** w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. z uwagi na prejudykat przesądzający kwestię jego bezskuteczności (tak Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lutego 2016 r. w sprawie V ACa 806/15, LEX nr 2106909). Nie do pomyślenia byłaby sytuacja, w której różne sądy w oparciu o tożsame okoliczności faktyczne, rozmaicie rozstrzygałyby kwestie skuteczności oświadczenia mającego wpływ na treść stosunku prawnego wynikającego z określonej umowy. W granicach związania wcześniej wydanym prawomocnym orzeczeniem Sąd może więc, a nawet jest obowiązany, w ogóle pominąć postępowanie dowodowe, a także analizę prawną.

Odnosząc się natomiast do stanowiska pozwanego zgodnie z którym roszczenie powoda o zapłatę ceny nie zasługiwało na uwzględnienie z tego względu, że wartość dostarczonego towaru nie odpowiadała jego jakości (zob. k. 60 i 166 v. -167 akt) wskazać trzeba, że w orzecznictwie wskazuje się na konieczność rozróżnienia sytuacji niewykonania zobowiązania, od jego nienależytego wykonania, kiedy to zachowanie dłużnika jedynie częściowo pozostaje sprzeczne z treścią zobowiązania, a ujawnienie wad w przedmiocie umowy uzasadnia skorzystanie z uprawnień z tytułu rękojmi (m.in. w poprzez podniesienie zarzutu obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku), bądź też dochodzenie odszkodowania (co wymaga jednak wykazania szkody, tj. poniesienia kosztów i innych jej przesłanek; zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2018 r., IV CSK 286/17, LEX nr 2510673). Za niedopuszczalną uznać należy sytuację w której każde odstępstwo od „stanu idealnego” dawałoby jednej ze stron umowy prawo odmowy wypłaty ceny czy też wynagrodzenia (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2007 r., V CSK 99/07, OSP 2009, Nr 1, poz. 7 i z dnia 21 kwietnia 2017 r., I CSK 333/16, LEX 2305910).

Skoro zatem nie jest sporne, że powód dostarczył pozwanemu towar w terminie i w zamówionej ilości, a pozwany nie uiścił powodowi umówionej ceny wynikającej z wiążącej strony umowy sprzedaży, żądanie pozwu należało uwzględnić na podstawie art. 535 § 1 k.c.

Należy wyjaśnić, że tej oceny nie mogłoby zmienić nawet przeprowadzenie w niniejszej sprawie dowodu z opinii biegłego na okoliczność faktycznych różnic pomiędzy towarem zamówionym a jego wersją próbną (k. 59 akt). Rzecz bowiem w tym, że tak określona teza dowodowa – mająca dotyczyć niesprecyzowanych bliżej różnic dotyczących właściwości towaru – nie pozwoliłaby w istocie rzeczy na ustalenie ewentualnej proporcji między wartością rzeczy wolnej od wad, a jej wartością rzeczywistą, ustaloną z uwzględnieniem istniejących wad, w myśl art. 560 § 3 k.c. (zob. uchwałę Sąd Najwyższy z dnia 21 marca 1977 r., III CZP 11/77, OSNC 1997, nr 8, poz. 132). Przesłanki ewentualnego obniżenia ceny należnej powodowi o konkretną kwotę – tak co do zasady, jak i co do wysokości – w ocenie Sądu nie zostały zatem w żaden sposób przedstawione, ani też udowodnione przez pozwanego (art. 6 k.c.).

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku. Podstawę rozstrzygnięcia o należnych odsetkach ustawowych za czas opóźnienia (za opóźnienie – po zmianie dokonanej w dniu 1 stycznia 2016 r.; zob. art. 2 pkt 2 lit. a i art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015, poz. 1830) w spełnieniu

zasądzonego świadczenia stanowił przepis art. 481 § 1 k.c., skoro termin zapłaty – wynikający z zamówienia, a także wskazany w fakturach VAT doręczonych pozwanemu – nie był przedmiotem sporu między stronami.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik, przy uwzględnieniu postanowień § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Gdy chodzi o wydatki poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa – w postaci kosztów związanych z mediacją (zob. k. 149 i 159-160 akt) – podstawę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie III wyroku stanowiły przepisy art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. : Dz.U. z 2018 r., poz. 300 ze zm.).

W punkcie IV Sąd na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie w jakim dochodzone pozwem roszczenie zostało uznane przez pozwanego (zob. k. 58 i 166 v. akt).